

Eğitimde Öğrencilerin Öğreniminin Ölçülmesi ve Değerlendirilmesinde Klasik ve Modern Yaklaşımlar

Hakan Bahar

MEB Eğitim Yöneticisi

hakan_bahar@yahoo.com, ORCID:0009-0003-6213-5015

Özet

Yeni teknolojiler sayesinde öğrenme ölçme ve değerlendirme süreçleri de değişmektedir. Öğrencilerin özellikle kendi kendine ya da öz yönelimli öğrenme süreçleri için kullanılan yeni araçlar farklı değerlendirme hedeflerinin ortaya çıkmasına neden olmuştur. Bilgi işlem alanındaki gelişmeler ve özellikle internete dayalı eşzamansız (asen kron) eğitim, yaygın eğitim yöntemlerinin, karşılıklı etkileşim sorunlarını ortadan kaldırarak, eğitim alanında önemli bir değişim ortaya koyarak bilinen eğitim yöntemlerinin ve ona bağlı uygulamaların yeniden gözden geçirilmesine duyulan gereksinimi arttırmıştır. Bu uygulamalar içerisinde öğrenme değerlendirmeleri de bulunmaktadır. Geleneksel anlamda sürdürülen öğrenme değerlendirmeleri bilgi teknolojilerindeki ilerlemeler sayesinde yeni bir boyut kazanmaktadır. Buna en güzel örnek web tabanlı değerlendirme verilebilir. Öğrenme-öğretme etkinlikleri sonucunda öğrencilerin belirlenen hedeflere ne ölçüde ulaştıklarını bilmek önemli bir eğitsel özelliktir. Çünkü öğretim programının geliştirilmesi ve öğrencilerin yönlendirilmeleri, başarılarının bilinmesiyle doğrudan ilişkilidir. Bu konudaki ölçme-değerlendirme etkinliklerinin, geleneksel biçimde yapılması hem zaman alıcı hem de her zaman güvenilir ve geçerli olamamaktadır. Bilgisayar teknolojisi ölçme ve değerlendirme alanında öğretmen ve eğitimcilere önemli kolaylıklar sağlayacak potansiyele sahiptir. Değerlendirme bir karar verme işlemi olduğundan değerlendirmede ölçme sonuçları bir ölçüt ile karşılaştırılmaktadır. Bu yöntem ile ölçme

sonucunun ölçütle belirlenen koşulu karşılayıp karşılamadığına bakılmakta ve sonuçta işlevsel veri ve bulgulara ulaşılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Eğitim, Öğrenci, Ölçme ve Değerlendirme, Klasik Yaklaşım, Modern Yaklaşım

Classical and Modern Approaches to Measuring and Evaluating Students' Learning in Education

Abstract

Thanks to new technologies, learning measurement and evaluation processes are also changing. New tools used for students' self-directed or self-directed learning processes in particular have led to the emergence of different evaluation goals. Developments in the field of information processing, and in particular asynchronous (asynchronous) education based on the Internet, have increased the need for reconsideration of known educational methods and related applications by eliminating the problems of mutual interaction of non-formal educational methods, revealing a significant change in the field of education. There are also learning evaluations within these applications. Learning assessments, which are carried out in the traditional sense, are gaining a new dimension thanks to advances in information technologies. The best example of this can be given by a web-based evaluation. It is an important educational feature to know to what extent students have achieved the goals set as a result of learning-teaching activities. Because the development of the curriculum and the orientation of students are directly related to the recognition of their achievements. Conducting measurement and evaluation activities in this regard in the traditional way is both time-consuming and not always reliable and valid. Computer technology has the potential to provide important facilities to teachers and educators in the field of measurement and evaluation. Since evaluation is a decision-making process, the measurement results are compared with a criterion in the evaluation. With this method, it is checked whether the measurement result meets the condition determined by the criterion and functional data and findings are reached as a result.

Key Words: Education, Student, Measurement and Evaluation, Classical Approach, Modern Approach

Giriş

Değerlendirme eğitim sürecinin işlevsel boyutunun merkezi bölümlerinden birini oluşturur. Değerlendirme olmadan modern yaklaşımlar çerçevesinde sağlıklı ve nitelikli bir dönüt almak mümkün değildir (Dündar ve diğerleri, 2022).

Değerlendirme sürecinde beş çeşit değerlendirme mevcuttur. Bunlar şunlardır (Yükseltürk and Anlı, 2022):

1. Biçimlendirici (formative),
2. Tanısal (diyagnostik),
3. Karar verdirici (summative assessment),
4. Kendini değerlendirme (self-assessment),
5. Yerleştirme (placement).

Yerleştirme değerlendirmesi öğrencilerin kayıt ve seçimine yöneliktir. Bu sebeple yerleştirme değerlendirmesi ders içerik ve amaçlarının hakimiyetine yöneliktir (Jochems and Koper, 2022).

Biçimlendirici değerlendirme öğrencilerinde devam eden ilerlemelerini gözlemlemede kullanılır ki bu da öğretmen açısından geri bildirim toplamada ve öğrenme yanırlarını değerlendirmede kullanılır. Biçimlendirici değerlendirme günlük eğitimin tamamlayıcı parçalarından biridir (Brook, 2019).

Tanısal (Diyagnostik) değerlendirme, biçimlendirici değerlendirmenin bittiği yerde başlar. Diyagnostik değerlendirme, formatif değerlendirmenin standart düzeltme bakış açısı karşısında mevcut süregelen veya tekrarlanan öğrenme zorluklarının ortaya çıkartılmasında kullanılır (Dündar ve diğerleri, 2022).

Diagnostik değerlendirme iki sınıf test ile sürdürülebilir. Bunlar kapsamlı ve hızlandırılmış testlerdir. Hızlandırılmış tanısal ölçek öğrenmenin tek bir yönü ile ilgilenirken, kapsamlı testler değerlendirilecek bilgi ve kavramların ve aşamalı değerlendirilmesini öngörmektedir (Brook, 2019).

Burada ortaya çıkan güçlük sorularında değerlendirmesi çok hassas ise öğrenci anlama konusunda sıkıntı yaşayabilmektedir. Toplu değerlendirme ders ve ünitelerin sonunda öğrencilerin öğretilen konu hakkındaki genel bilgilerini bütünsel düzeyde ölçmek için kullanılır (Darbyshire, 2022).

Bu tür değerlendirmenin önemli bir özelliği de derslerin açıklığı, söz konusu kavram ve tartışmaların öğretmene döngü sağlama açısından bütünlüğü ve tamamlayıcılığını değerlendirmesidir (Guilherme, 2021).

Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme Süreçleri

Yeni teknolojiler sayesinde öğrenme ölçme ve değerlendirme süreçleri de değişmektedir. Öğrencilerin özellikle kendi kendine ya da öz yönelimli öğrenme süreçleri için kullanılan yeni araçlar farklı değerlendirme hedeflerinin ortaya çıkmasına neden olmuştur (Dündar ve diğerleri, 2022).

Bu değerlendirme yöntemlerinden biri de tanısal değerlendirmedir. Tanısal değerlendirme de amaç en güçlü ve en zayıf öğrenme becerileri konusunda bilgi toplamaktadır. Bu değerlendirme yöntemi sayesinde öğrenciler öğrenme becerilerini bireysel ve bağımsız olarak tanımlamaya çalışır (Brook, 2019).

Tanısal değerlendirme sayesinde öğrenme becerileri konusunda bilgi toplama ve tanı koyma anlamında sadece bireysel düzeyde değil okul düzeyinde de çalışmalar sürdürülebilmektedir (Brook, 2019).

Öğrenme sürecindeki ilerleme, biçimlendirici değerlendirme (Formative Evaluation) sayesinde ölçülebilmektedir. Bu da öğrenci ve öğretmene ilgili öğrenme becerisi ve öğrenme süreci konusunda bir geri döngü vermeye yardımcı olmaktadır (Darbyshire, 2022).

Bir diğer değerlendirme şekli de karar verici (Summative Evaluation) değerlendirmedir. Bu tür değerlendirme belli bir öğrenme veya yönlendirme çalışmasının sonunda yapılır ve amaçlanan hedeflerin gerçekleşip gerçekleşmediğine bakılır. Bu tür değerlendirmenin diğer bir adı da son testir (Final Testing).

Eğer eğitimde öğrenme becerileri genel ya da öznel eğitim amaçlara dayanıyorsa bunlar da diğer eğitim odaklı amaçlar gibi test ve sınavlarda ölçülmektedir. Bireysel öğrencilerin öğrenme sonuçları öğretmen ve kurum olarak okula ilgili hedeflere ulaşıp ulaşılmadığı konusunda bilgi vermektedir (Darbyshire, 2022).

Değerlendirme araçlarının karşılaması gereken farklı amaçlar farklı şartlar doğurabilmektedir. Özellikle bireysel öğrenciler açısından bakıldığında değerlendirme konusunda güvenilirlik, geçerlilik ve standardizasyon gibi unsurların önemi yadsınmamalıdır (Guilherme, 2021).

Eğitim ortamında değerlendirme ve veri analizi kolayca uygulamaya konulabilmelidir. Öğrenme becerilerinin değerlendirilmesinde uygun yöntemin seçilmesi açısından göz önünde bulundurulması gereken 8 adet önemli unsur vardır (Brook, 2019):

1.Değerlendirmenin amacı ve yöntemi

(Tanısal, düzey belirleyici veya biçimlendirici değerlendirme)

2.Hangi becerilerin veya alt becerilerin ele alınacağına dair değerlendirmeniçeriği

(Tümel değerlendirme)

3.Hedef Kitle

(Bireysel, grup ya da kurumsal-ilk, orta veya üniversite)

4.Elde edilen verinin çeşidi

(Sözlü, yazılı veya dışardan gözlenebilir nicel veyanitel veri)

5.Değerlendirme süreci

(Standart veya standart olmayan)

6.Toplanan verinin işlenmesi

(Otomatik veya otomatik olmayan veri girdi işleme-uzun ya da kısa veri işleme)

7.Değerlendirme yönteminin psikometrik niteliği

(Geçerlilik ve güvenilirlik)

8.Mali konular

(Değerlendirme aracının ve veri toplama ve işleme araç vesürecinin maliyeti).

Dil öğreniminde değerlendirmeye bakıldığında Bachman, Clapham, Corson, veMcNamara gibi araştırmacıların konuya ilişkin 20 yıllık araştırma ve deneyimleri göze çarpar (Brook, 2019).

Bachman'ın uygulamaları arasında web tabanlı değerlendirme ve dilleri belli amaçlar için test etme gibi çalışmalar bulunmaktadır. Clapham'ın değerlendirmeye iletişimsel yaklaşımı test unsurlarının içerik ve amaç açısından daha bütünleşik veözgün ele alınmasını öngörmektedir (Darbyshire, 2022).

McNamara özellikle performans değerlendirmesi üzerinde durarak dil becerilerini ölçülmesinde performansın bir sonraki ya da önceki performanslarla ilişkilendirilmesi gerekliliğini savunmuştur (Darbyshire, 2022).

Masgoret ve Gardner tutum, motivasyon ve ikinci dil öğrenimi ile tutum ve motivasyon testi üzerinde durmuştur. Gardner, dil öğrenme istekliliği, güdülenmesi, öğrenmeye karşı tutum ve ders içeriği ve öğretici değerlendirme konusunda bir eğitim modeli oluşturmuştur (Brook, 2019).

Gardner, güdülenme ve başarı arasında yüksek bir korelasyon bulurken başarı ve bütünleşiklik, tutum ve diğer araçsal uyum unsurları arasında düşük bir korelasyon gözlemlemiştir (Guilherme, 2021).

Uzaktan yabancı dil öğretiminde ve öğreniminde teknoloji önemli bir rol oynamaktadır. Bu sebeple buna ilişkin sistemlerin doğru belirlenmesi çok önemlidir (Jochems and Koper, 2022).

Shelley, uzaktan öğrenilmiş öğrenme malzemesinin değerlendirmesine ilişkin yaptığı çalışmada daha belirleyici unsurlar taşınması gerekliliği sonucuna varmıştır (Dündar ve diğerleri, 2022).

Thorpe, Morgan ve O'Reilly açık ve uzaktan değerlendirme konusunda tutarlı ve açık bir pedagojik kriterin, amaç, standart ve özgün bir yaklaşımın var olması gerekliliğinden söz etmektedirler (Brook, 2019).

Web Tabanlı Ölçme ve Değerlendirme Süreçleri

Bilgi işlem alanındaki gelişmeler ve özellikle internete dayalı eşzamansız (asen kron) eğitim, yaygın eğitim yöntemlerinin, karşılıklı etkileşim sorunlarını ortadan kaldırarak, eğitim alanında önemli bir değişim ortaya koyarak bilinen eğitim yöntemlerinin ve ona bağlı uygulamaların yeniden gözden geçirilmesine duyulan gereksinimi arttırmıştır (Darbyshire, 2022).

Bu uygulamalar içerisinde öğrenme değerlendirmeleri de bulunmaktadır. Geleneksel anlamda sürdürülen öğrenme değerlendirmeleri bilgi teknolojilerindeki ilerlemeler sayesinde yeni bir boyut kazanmaktadır. Buna en güzel örnek web tabanlı değerlendirme verilebilir (Brook, 2019).

Öğrenme-öğretme etkinlikleri sonucunda öğrencilerin belirlenen hedeflere ne ölçüde ulaştıklarını bilmek önemli bir eğitsel özelliktir. Çünkü öğretim programının geliştirilmesi ve öğrencilerin yönlendirilmeleri, başarılarının bilinmesiyle doğrudan ilişkilidir (Darbyshire, 2022).

Bu konudaki ölçme-değerlendirme etkinliklerinin, geleneksel biçimde yapılması hem zaman alıcı, hem de her zaman güvenilir ve geçerli olamamaktadır.

Bilgisayar teknolojisi ölçme-değerlendirme alanında öğretmen ve eğitimcilere önemli kolaylıklar sağlayacak potansiyele sahiptir (Jochems and Koper, 2022).

Değerlendirme bir karar verme işlemidir. Değerlendirmede, ölçme sonuçları bir ölçüt ile karşılaştırılır. Bu yolla, ölçme sonucunun ölçütle belirlenen koşulu karşılayıp karşılamadığına bakılır.

Değerlendirme çalışmaları eğitimde genellikle üç amaç için yapılır. Bu aşamalar şunlardır (Brook, 2019):

1.Tanıma

Yerleştirme,

2.Biçimlendirme

Yetiştirme,

3.Değer Biçme

Yetiştirme.

Tanıma-yerleştirmeye yönelik değerlendirme; öğrencilerin belli bir kurs, ders veya ünitenin önkoşulu niteliğindeki giriş davranışlarına sahip olma derecesini ve ilgili kursun geliştirmeyi düşündüğü davranışlardan öğrenciler tarafından önceden edinilenler olup olmadığını belirlemek için yapılır (Darbyshire, 2022).

Eğitimde esas olan, katılımcıların-öğrencilerin en iyi ortamda öğrenmelerinin sağlanmasıdır. Bu da ancak onların, öğrenmeye ilişkin yönleriyle çok iyi tanınmaları ve eğitimde bu bilgilerden uygun şekillerde yararlanılması ile olanaklıdır (Guilherme, 2021).

Biçimlendirme-yetiştirmeye yönelik değerlendirmenin ana işlevi, öğretim sürüp giderken, her bir üniteye yönelik öğrenme eksikliklerini ve güçlüklerini belirlemek, bu eksiklik ve yetersizlikleri gidermek, ünitenin daha iyi öğrenilebilmesi için her öğrenciye ayrı ayrı önerilerde bulunmaktır (Brook, 2019).

Değer biçmeye yönelik değerlendirme (sonuç değerlendirmesi) ile; genellikle öğretim devresi sonunda, programın öngördüğü hedeflere ulaşıp ulaşılmadığına bakılarak öğrenci, öğretmen ve programa ilişkin yargılarda bulunulur (Brook, 2019).

Geliştirme aşamasında, hiper-ortam tasarım aşaması üzerine temellendirilen ders planları ve materyalleri oluşturulabilir. Değerlendirme aşamasında ise, biçimlendirici ve toplam

değerlendirme olmak üzere iki değerlendirme boyutu karşımıza çıkmaktadır (Dündar ve diğerleri, 2022).

Biçimlendirici değerlendirmeler, anket veya mülakat yoluyla gerçekleştirilebilir. Toplam değerlendirme ise, uygulanan öğretim sonucunda yapılabilir (Jochems and Koper, 2022).

Toplam değerlendirme, öğretimin etkililiğinin belirlenmesine yönelik dönüt alınmasını sağlamaktadır. Hem biçimlendirici hem de toplam değerlendirme dönüt sağlamak için çeşitli kriterlere göre yapılabilir (Darbyshire, 2022).

Reeves, Likert tipi ölçek kullanılarak bir takım değerlendirme değişkenlerini tanımlamıştır. Bu değişkenler, gezinti (navigation), ekran tasarımı (metin, ikonlar, grafikler, renk vb. ile ilişkili etkileşimli programın boyutları), bilgi sunumu, tümleşik ortam (metin, ses, grafik, video vb. farklı araçların birlikte çalışabilmesi) ve toplam işlevsellik (programın yararlılığı) şeklinde sıralanabilir (Brook, 2019).

Yürütme aşamasını ise, özellikle teknik ve maliyet etmenleri etkilemektedir. Örneğin kurs eğer iletişim teknolojileri kullanılarak işbirlikli öğrenmeyi geliştirmeye yönelikse ağ bağlantı hızlarının ve ana makine (server) kapasitesinin dikkate alınması gerekmektedir (Guilherme, 2021).

Web’de geleneksel öğretim ortamlarında kullanılan değerlendirme türleri dışında portfolyolar, öğrenenin değerlendirme sonuçlarının istatistikleri ve kendi kendini değerlendirme gibi değerlendirme türleri de kullanılmaktadır (Köksal, 2022).

Web eğitim süreçlerinin yürütülmesinde, değerlendirme durumlarının belirlenmesi ile bunların eş zamanlı veya eş zamansız olarak nasıl gerçekleştirileceğinin öğrencilere duyurulması gerekmektedir (Dündar ve diğerleri, 2022).

Ayrıca, değerlendirme süreci için genel özellikler taşıyan web eğitim süreçlerinin etkinliği için oldukça önemsenen aşağıda sıralanan ilkeler de dikkate alınmalıdır (Jochems and Koper, 2022):

1. Değerlendirme durumu öğretim durumuyla ilişkili olmalı, eş deyişle değerlendirmeye esas olacak sorular ön görülen hedefler ve içerikle uyumlu ve tutarlı olmalıdır.
2. Değerlendirmede, öğretim durumunu kapsayan içeriği dengeli örnekleyecek sayı ve nitelikte soruya yer verilmelidir.
3. Değerlendirmeye esas olacak ölçme işleminden ve ölçütlerden katılımcılar önceden bilgilendirilmelidir.

4.Öğrencinin değerlendirme durumuna ilişkin dönüt alması sağlanarak doğru yanıt ve davranışlarını pekiştirmesi; yanlış yanıt ve hatalı formlarını da düzeltmesi sağlanmalıdır.

Öğrenmenin nasıl olduğuna dair geliştirilen kuramlar, farklı öğretim modellerinin kullanılmasını gündeme getirmiştir. Bu durum öğrencinin öğreniminin ölçülmesinde ve değerlendirilmesinde bazı anlayışların değişmesine sebep olmuştur (Brook, 2019).

Tablo 1’de görüldüğü gibi günümüzde yalnızca sonuca önem veren ölçümler yerine, sürecin de ölçülmesi; bilginin hatırlanmasının değil, bilginin uygulanmasının ölçülmesi; öğrenciye yazıya dayalı görevler yerine, özgün (authentic) olarak tanımlanan gerçek dünya ile ilişkili problemler ve görevler verilmesi; öğrencinin ölçülmesinde kullanılan kriterlerin belirli ve açık olması, yalnızca öğretimden sonra değil, öğretim sırasında da ölçümler yapılması; tek bir ölçme yöntemine bağlı kalınmayıp, çoklu ölçüm yöntemlerikullanılması ve aralıklarla değil, sürekli ölçümler yapılması hedeflenmektedir (Jochems and Koper, 2022).

Tablo 1: Öğrencinin Öğreniminin Ölçülmesinde ve Değerlendirilmesinde Önceki ve Yeni Yaklaşımlar

Klasik Yaklaşımlar	Modern Yaklaşımlar
Sonuca önem verme	Sürecin ölçülmesi

Eğitimde Öğrencilerin Öğreniminin Ölçülmesi ve Değerlendirilmesinde Klasik ve Modern Yaklaşımlar

Birbirinden ayrılmış becerilerin ölçümü	Birbirini tamamlayan becerilerin ölçümü
Bilginin hatırlanması	Bilginin uygulanması
Yazıya dayalı görevler	Otantik görevler
Tek bir doğru cevap	Birden fazla doğru cevap
Gizli veya belirsiz kriterler	Açık ve belirli kriterler
Öğretimden sonra	Öğretim sırasında
Çok az dönüt	Yeterli ve zamanında dönüt

Klasik sınavlar	Performansa dayalı ölçümler
Tek bir yöntemle ölçüm	Çoklu yöntemlerle ölçüm
Ara ara yapılan ölçümler	Sürekli ölçüm

Değerlendirme öğrencinin öğrenmesini anlamaya ve iyileştirmeye yönelik süregelen bir süreçtir ve öğrenme kalitesi açısından yüksek standartlar, uygun ve kriterler ile ortaya çıkan sonucu analiz edebilme, açıklayabilme ve yorumlayabilme becerilerini içermektedir (Guilherme, 2021).

Değerlendirme kolektif/ortak dikkatin ortaya konması ve varsayımların incelenerek öğrenme kalitesinin yükseltilmesine yardımcı olmaktadır (Brook, 2019).

Ayrıca, değerlendirme öğrenme ve öğretimi tanısal (diyagnostik) olarak değiştirme amacıyla öğretmen ve öğrencilerin toplarken yaptıkları bütün eylemleri kapsamaktadır (Brook, 2019).

Weisburgh değerlendirmeyi iletişimsel anlamda geri besleme açısından öğretmene, öğrenciye, materyal üretimi ve tasarımı yapan kişilere yönlendirme görüşündedir (Köksal, 2022).

Weisburgh, değerlendirmede dört temel süreç gözlemektedir (Köksal, 2022):

1. Değerlendirilen kişinin ortaya koyduğu performans,
2. Sonucu değerlendiren sistem,
3. Değerlendirmenin standart başka bir performans ile karşılaştırılması,
4. Değerlendirme sonucunun raporlanması veya görselleştirilmesi gibi.

İnternet üzerinden test vermenin en önemli avantajlarından biride veritabanına, kütüphanelere ve de yardım konularına çeşitli bağlantılar verilebilmesidir (Dündar ve diğerleri, 2022).

İnternet üzerinden oluşturulacak bir test içine çoktan seçmeli, aşağı yukarı çekilebilen bir mönü koyulabilir. Ancak, internet üzerinden ölçme birçok tartışmayı da beraberinde getirmiştir. Burada ölçme güvenilirliği ve etik konular gibi çeşitli kaygılar olabilmektedir (Brook, 2019).

İnternet üzerinden yapılan dil öğrenme değerlendirme konusunda tanısaldiyagnostik) testlere örnek olarak Dialang projesi verilebilir (Köksal, 2022).

Sonuç

Eğitimde öğrencilerin öğreniminin ölçülmesi ve değerlendirilmesinde klasik ve modern yaklaşımları açıkladığımız bu çalışmada eğitimde birçok ölçme ve değerlendirme araçlarının varlığına değinilmiştir.

Avrupa Ortak Dil Çerçeve Programı (CEF) ve Avrupa Konseyi Diller İçin Ortak Ölçütler Öğrenme, Öğretme ve Değerlendirme Çerçeve Programı (CEFRL), yabancı dil öğrenen kişilerin kendilerini bireysel olarak değerlendirebilme ve ilerlemelerini aşama aşama görebilme imkanı sağlayan bir ölçektir ve Avrupa Birliği Komisyonu tarafından 14 dilde hazırlanmış tanısaldölçekler içermektedir.

Web tabanlı değerlendirme, öğrencilere kendi öğrenmeleri konusunda kontrol sağlamaktadır. Böylece, öğrenme ve değerlendirme bütünlüşerek öğrenciye hızlı veanında geri besleme sağlanmış olur.

Kağıt ile yapılan değerlendirmeye kıyasla bu değerlendirme; değerlendirme bilgisinin aktarımı, yönetimi ve de dağıtılması konusunda, öğretmene ve öğrenciye daha büyük esneklik ve etkinlik sağlamaktadır.

Çevrimiçi değerlendirmenin dezavantajları arasında öğrencilerin çevrimiçi değerlendirme konusunda spesifik bir eğitime gereksinim duymalardır. Yine öğrenciler teknoloji kullanımı konusunda çeşitli endişe ve kaygılar yaşayabilmektedirler.

Öğrenciler değerlendirmeyi ancak bilgisayar ve internet bulabildikleri durumlarda ve defarklı yer

ve zamanlarda yapabilecekler ve de öğretmen bunu sınırlı bir zamanda değerlendirebileceklerdir. Öğretmen, öğrencinin yalnız mı yoksa ona yardım eden birinin olup olmadığını ve yine öğrencinin şifresinin sadece kendisi tarafından kullanılıp kullanılmadığını da bilemeyecektir. Ayrıca sınav ya da değerlendirme yapılırken teknik aksaklıklar yaşanabilmesi de olasıdır.

Web destekli öğretimde bazı öğretim yönetim sistemlerinde mevcut olan ölçme ve değerlendirme sistemleri incelenmiş ve bunların ışığında alternatif bir ölçme ve değerlendirme sistemi tasarlanmıştır. Tasarlanan sistemin başarılı olabilmesi için göz önünde bulundurulması gereken bazı ölçütler önerilmiştir.

Web destekli öğretim ile eğitim alanların ölçme ve değerlendirme işlemlerini gerçekleştirmek için geleneksel ölçme ve değerlendirme sistemleriyle birlikte web erişimli ölçme ve değerlendirme sistemi de kullanılabilir.

Web erişimli veri tabanı yönetim sistemini kullanacak bir ölçme ve değerlendirme sistemi bu konuda çok ayrıntılı bilgileri olmayan öğretim elemanları tarafından da rahatlıkla kullanılabilir.

İnternet üzerinden gerçekleştirilen ölçme değerlendirme sistemleri kağıt vb. ihtiyaçları ortadan kaldırdığı için maliyeti düşürmekte, yer ve zaman kısıtlamasını ortadan kaldırmaktadır.

Ölçme ve değerlendirme kriterlerinin (sınav süresi, erişim sayısı, sınav sonuçlarının değerlendirilmesi vb.) iyi bir şekilde belirlenmesi gerekmektedir. Ölçme işlemleri sırasında öğrencilerin sınavlara erişimde sorun yaşamaması için 7 gün 24 saat hizmet sistemi aktif tutulmalıdır.

İnternet üzerinden gerçekleştirilen ölçme ve değerlendirme sistemiyle gerçekleştirilen sınavların hazırlanmasında ve değerlendirilmesinde öğretim elemanları açısından büyük oranda zaman tasarrufunda bulunabilir. Ölçme ve değerlendirme sonuçları çevrimiçi bildirilebilir.

Kaynakça

Aytaç, Meral, Eğitimde Teknoloji Kullanımının Değerlendirilmesi, Alkin Yayınları, İstanbul 2016.

Brook, W. David. Web Teaching. A Guide to Designing Interactive Teaching for the World Wide Web. Second Edition. Hingham, MA, USA: Kluwer Academic Publishers, 2019.

Darbyshire, Paul. Instructional Technologies: Cognitive Aspects of Online Programs. Hershey, PA, USA: IRM Press, 2022.

Devlet Planlama Teşkilatı, “Hayat Boyu Eğitim veya Örgün Olmayan Eğitim Özel İhtisas Raporu”. Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planı, Ankara, 2020.

Dündar, Gönen ve diğerleri. E-Learning: A New Corporate Strategy for Training and Development. M.Yalvaç ve S.Gülseren (Eds.). In “First International Conference on Innovations in Learning for the Future: e-Learning”. İstanbul, Turkey, October 26-17, 2022, Proceedings, İstanbul University Rectorate Publication No:4551, 2022.

Guilherme, Manuela. Languages for Intercultural Communication and Education, 3: Critical Citizens for an Intercultural World Foreign Language Education as Cultural Politics. Clevedon, GBR: Multilingual Matters Limited, 2021.

Holmberg, Borje. Distance Education and Languages : Evolution and Change, Clevedon, GBR: Multilingual Matters Limited, 2022

Jochems, Wim.and Koper, Roob, Lifelong Learning in a Network. Open University of Netherlands, 2022.

Köksal, Hayal. IT Seagull Project: An Example of Using Technology to Support Future Critical Thinkers and Problem Solvers. M. Yalvaç&S.Gülseren (Eds.). In “First International Conference on Innovations in Learning for the Future : e-Learning”. İstanbul, Turkey, October 26-17, 2022, Proceedings, İstanbul University Rectorate Publication No:4551, 2022.

Morphew, N. Valerie. Web-Based Learning and Instruction: A Constructivist Approach. Lau, Linda (Edit). In “Distance Learning Technologies:” Issues, Trends and Opportunities”, Hershey, PA, USA: Idea Group Publishing, 2020.

Warschauer, Mark and Kern, Richard. Network-based Language Teaching: Concepts and Principles. Cambridge University Press,USA, 2020.

Yükseltürk, Erman and Anlı, Refik. Blended Learnign as New Trend in Distance Education, M.Yalvaç and S.Gülseren (Eds). In “First International Conference on Innovations in Learnign for the Future: e-Learning” İstanbul, Turkey, October 26-17, 2022, Proceedings, İstanbul University Rectorate Publication No:4551, 2022.